

ΚΥΑ 1058/71977/3.07.2017 (ΦΕΚ Β' 2331) με θέμα:

«Καθορισμός των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 4351/15 (ΦΕΚ 164 Α', «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις»)

Η συγκεκριμένη ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 2331, 07/07/2017) καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα συνταχθούν τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης σε εφαρμογή των προβλέψεων του Ν. 4351/2015. Πρόκειται για μελέτες με σημαντικό αναπτυξιακό πρόσημο, οι οποίες πρέπει να εκπονηθούν και να εγκριθούν μέχρι τις 31/12/2019 ρυθμίζοντας συνολικά και πρώτη φορά με διαφανή και επιστημονικό τρόπο το χρονίζον θέμα της αειφορικής διαχείρισης των βοσκήσιμων γαιών σε όλους τους Δήμους της χώρας όπου ασκείται εκτατική και ημι-εκτατική κτηνοτροφία προς όφελος τόσο της βιώσιμης ανάπτυξης της κτηνοτροφίας όσο και της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας, του τοπίου καθώς και των δασικών και λιβαδικών πόρων της χώρας. Η εν λόγω απόφαση καθορίζει για πρώτη φορά με αναλυτικό τρόπο και σύμφωνα με τις αρχές της επιστήμης της λιβαδοπονίας τις προδιαγραφές, το περιεχόμενο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εκπόνηση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης (ΔΣΒ) καθώς και τις διαδικασίες παρακολούθησης ορθής εφαρμογής τους. Τα ΔΣΒ αποτελούν τον θεμελιώδη λίθο για την αειφορική διαχείριση των βοσκήσιμων γαιών και είναι εκείνο το εργαλείο που για δεκαετίες απουσίαζε για το ορθολογικό, ολοκληρωμένο και αποκεντρωμένο σχεδιασμό, με μέσο-μακροπρόθεσμη προοπτική, αφού θα ισχύουν για 7 έτη, ενώ μετά το πέρας του διαστήματος αυτού θα αναθεωρούνται και εγκρίνονται εκ νέου.

Είναι έτσι σχεδιασμένα ώστε να αντιμετωπίσουν το μεγαλύτερο στρατηγικό πρόβλημα της χώρας στην ανάπτυξη της βιώσιμης διαχείρισης βοσκήσιμων γαιών και αφορούν το μεγαλύτερο ποσοστό της ορεινής και νησιωτικής Ελλάδας καθώς αφορούν τα δάση, τις δασικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις καθώς και τις γεωργικές εκτάσεις που βόσκονται. Όπως αναφέρεται στο Ν. 4351/2015, με τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης *«ρυθμίζονται οι όροι χρήσης των εν λόγω εκτάσεων για βόσκηση, σύμφωνα με τις υφιστάμενες και τις προκύπτουσες, συμβατές με τη δασική νομοθεσία και τη βοσκή παράλληλες χρήσεις και τη βοσκοϊκανότητα της κάθε περιοχής και διασφαλίζεται η αειφόρος διαχείριση και απρόσκοπτη αξιοποίηση των βοσκήσιμων γαιών για τις ανάγκες βόσκησης των ποιμνίων».* Έτσι εξασφαλίζεται η κατά χώρο και χρόνο τάξη στην θεμελιώδη αυτή οικονομική δραστηριότητα του πρωτογενούς τομέα της χώρας με τρόπο ώστε:

1. να αποτυπωθεί πλήρως και χαρτογραφικά η υφιστάμενη κατάσταση της κτηνοτροφίας σε όλη την χώρα και ανά δήμο ξεχωριστά, καθώς και οι τάσεις αύξησης ή μείωσης της κτηνοτροφικής δραστηριότητας από τοπικούς και μετακινούμενους κτηνοτρόφους με διαφανή τρόπο, ώστε οι πληροφορίες αυτές να αποτελέσουν την βάση για κάθε περαιτέρω πολιτική απόφαση, με την συμμετοχή των παραγωγών, στην κατεύθυνση της βιώσιμης παραγωγικής ανασυγκρότησης του κλάδου.
2. να γίνει εκτίμηση της βοσκοϊκανότητας ανάλογα με τους τύπους της λιβαδικής βλάστησης, κάτι που θα γίνει για πρώτη φορά σε ολόκληρη την επικράτεια και με τον τρόπο αυτό θα καθοριστεί η βοσκοφόρτωση ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι βοσκήσιμοι πόροι ούτε υποβαθμίζονται αλλά ούτε υποβόσκονται,
3. να προταθούν οργανωμένα κατά χώρο και πραγματικές ανάγκες τα απαραίτητα έργα υποδομής για τη βελτίωση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας (π.χ. ποτίστρες,

στέγαστρα, ομβροδεξαμενές) και την φιλο-περιβαλλοντική διαχείριση των βοσκήσιμων γαιών,

4. να γίνει διαχωρισμός των βοσκήσιμων γαιών σε λιβαδικές μονάδες που θα μπορούν να μισθώνονται σε κτηνοτρόφους (το ελάχιστο για μια επταετία), ανάλογα πάντα με τις ειδικές ανάγκες των κτηνοτρόφων ώστε να μπορέσουν να εξασφαλίσουν ένα στοιχειώδη προγραμματισμό, και
5. να παραχθεί χρήσιμο χαρτογραφικό υλικό αξιοποιώντας υφιστάμενο, παρέχοντας όμως και νέα δεδομένα, όπως η βοσκοϊκανότητα ανά τύπο βλάστησης, που θα τροφοδοτήσουν και εμπλουτίσουν τις αντίστοιχες βάσεις δεδομένων του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται για πρώτη φορά η πλήρης και επιστημονικά αντικειμενική απογραφή του παραγωγικού δυναμικού των βοσκήσιμων γαιών της χώρας με σύγχρονες τεχνολογίες αιχμής και την συμμετοχή σε συνεργασία τόσο των γεωπόνων όσο και δασολόγων-λιβαδοπόνων που θα καθορίσουν από κοινού και σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και τους φορείς που εκπροσωπούν τους κτηνοτρόφους κάθε περιοχής, τα αναγκαία έργα υποδομής καθώς και τις επιθυμητές βελτιώσεις βλάστησης, που θεωρούνται απαραίτητες για την ανάπτυξη των βοσκήσιμων γαιών και την αύξηση της βοσκοϊκανότητάς τους. Τα παραπάνω διασφαλίζουν την δυνατότητα διαφανούς συμμετοχής των παραγωγών ώστε οι προτάσεις των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, ειδικά για τα έργα βελτίωσης των βοσκήσιμων γαιών, να είναι όσο το δυνατό καλύτερα εφαρμόσιμες και στοχευμένες. Η παραχώρηση των λιβαδικών μονάδων στους κτηνοτρόφους γίνεται έτσι κατόπιν υπογραφής συμφωνητικού ορθής διαχείρισης, εξασφαλίζοντας βάση συγκεκριμένου και κοινά αποδεκτού πλαισίου, την αειφορική χρήση τους, αφού για οποιαδήποτε φθορά, αλλαγή του τοπίου και υποβάθμιση του οικοσυστήματος, με υπαιτιότητα του μισθωτή κτηνοτρόφου, εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι ποινικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και επιβάλλονται επιπλέον κυρώσεις.

Η δαπάνη για την εκπόνηση των Δ.Σ.Β. βαρύνει τους προϋπολογισμούς των Περιφερειών που θα προκηρύξουν τις μελέτες καθώς έχει εξασφαλισθεί αντίστοιχο ποσό για την αρχική υλοποίησή τους, ενώ στην συνέχεια αυτό θα καλύπτεται κατ' αντιστοιχία των εισπραττομένων εσόδων από μισθώματα χρήσης βοσκής των δημοσίων βοσκήσιμων γαιών, καθώς και τις πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στην κυριότητα των οποίων βρίσκονται βοσκήσιμες γαίες δηλώνουν στην αρμόδια Περιφέρεια την επιθυμία τους οι εκτάσεις αυτές να συμπεριληφθούν στα Δ.Σ.Β. που θα εκπονηθούν, με αίτησή τους το αργότερο εντός τριών (3) μηνών. Στην περίπτωση αυτή και σε ότι αφορά στις δημοτικές βοσκήσιμες γαίες το 40% του μισθώματος από τη χρήση της βοσκής περιέρχεται στις οικείες Περιφέρειες, για την κάλυψη των δαπανών εκπόνησης και υλοποίησης των Δ.Σ.Β. με σκοπό τη βελτίωση της βοσκήσιμης γαίας.

Τα Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος & Ενέργειας εκτιμούν πως με την συγκεκριμένη ΚΥΑ, αλλά κυρίως με την ορθή εφαρμογή των προβλέψεών της, τίθενται επιτέλους οι απαραίτητες στέρεες βάσεις για την παραγωγική ανασυγκρότηση του κλάδου της εκτατικής και μετακινούμενης κτηνοτροφίας σε όλη τη χώρα. Αυτό σε συνδυασμό και με τα υπόλοιπα μέτρα υποστήριξης του πρωτογενή τομέα που λαμβάνει η κυβέρνηση, ενισχύοντας και αξιοποιώντας τις μοναδικές δυνατότητες του κλάδου που ήταν για πολλά χρόνια παραμελημένος, δίνει επιτέλους την δυνατότητα οριστικής τακτοποίησης ενός αιτήματος δεκαετιών τόσο των παραγωγών όσο και της επιστημονικής κοινότητας ώστε ο κλάδος να εκπροσωπήσει πλέον επάξια την χώρα με προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, τόσο στις εγχώριες όσο και στις διεθνείς αγορές.